

Neesmune mednieks, ne makšķernieks, taču jau kopš bērnības mežā jūtos kā mājās – galvenokārt skrienot orientēšanās sacensībās. Ar katru gadu biežāk nākas skrietslikti iztīrītos izcirtumos un šķērsot būvgružiem piedrazotas mežmalas. Mažsūnu ārda motobraucēji un kvadraciklisti.

Mani mazliet pārsteidz pēdējā laikā dzirdētie mednieku un mežstrādnieku apgalvojumi, ka viņi vienīgie zin mežu, bet pārējo viedoklis esot puspatiesības un pieņēmumi. Mednieki esot īstenie dabas daudzveidības saglabātāji.

Man nezināmu iemeslu dēļ jēdziens *mednieks* Latvijā nereti korelē ar jēdzieniem *politiķis* vai *politikānis*, jo daudz maz pie varas piesūkušies kungi šauj uz nebēdu. Medības ir vieta, kur tiek kārtoti darījumi, slēgtas neoficiālas vienošanās, virzīti politiskie procesi. Medībās tiek iecelti ministri, bet vēl biežāk – pašvaldību vadītāji.

Nevarune atbalstīt, ne noraidīt man pazīstamu mednieku sievu apgalvojumus, ka medības esot tā pati dzeršana, tikai stulma zābakos, kamuflāžā un ar bisi pār plecu. Tiesa, katru gadu kāds pārītis mednieku paši tiek sašauti, un par dzeršanu medībās kā partizāni klusē kā šāvējs, tā cietušais. Medībās parasti dzer ļoti dārgu šņabi vai tā vietēji ražotu līdzinieku ar nosaukumu *Dzi mtenīte* vai *Latgalīte*.

Augustā medības iegūst citu skaņu. Iegādājušies licences, sēdušies apvidus automobiļos ar neticamu caurejamību un benzīna patēriņu (*kam lielāks džips, tam tālāk jāiet pēc traktora*), dārgām bisēm un ļoti labu ēdmaņu bruņojušies mednieki dodas pīļu medībās. Vienas nošautas pīles gaļas kilograma pašizmaksa sniedzas simtos eiro, no tāda viedokļa – labu apetīti. Es labi atceros skatu Korfu salā, kur koku zari bija apziesti ar līmi, pie kuras pielipušas lakstīgalas, sarkanriklītes, vālodzes, pat dažus gramus smagie čuņčiņi un svirlīši. Arī šos, īkšķa lieluma putnus grieķi ķēra „uzturam”. Pīļu medības Latvijā kā iztikas veids vai ēšanas paradums ir labi maskēti meli.

Man nav saprotama manas valsts attieksme pret dzīvo radību, īpaši – putniem. Putnu kopējais skaits Latvijā un Eiropā pēdējo simts gadu laikā ir samazinājies par pakāpi, un visu medījamo putnu skaits ir samazinājies. Vislielāko ļaunumu nodara nepārdomāta mežu izciršana tieši putnu ligzdošanas laikā. Katru gadu pavasarī mežistrādes dēļ Latvijā iet bojā 20 000 putnu ligzdu jeb apmēram 100 000 putnu olu un mazuļu. Lai gan īpaši aizsargājamo putnu sugu – melnāstārķa, medņa un mazā ērgļa ligzdas netiek iznīcinātas, tomēr mežistrāde sradītais traucējums liedz tiem sekmīgi ligzdot – mežistrāde nokautrējas gāzt pat tieši ligzdai blakus esošus kokus.

Parakstieties, līdz ar mums portālā „Mana balss” – varbūt mums izdosies nosrgāt mūsu faunu:

<https://manabalss.lv/par-mezizstrades-miera-periodu-putnu-ligzdosanas-laika/>

!

Trešais putnu ienaidnieks ir klaiņojošo kaķu piebarotāji. Patiesībā klaiņojošo kaķu barotāji un aizstāvji ir Latvijas dzīvās dabas bendes. Milzīgā klaiņojošā kaķu skaita dēļ Rīgā neligzdo ļauķi, meža strazdi, lakstīgalas, sarkanriklītes un citi putni, kas pieskandina citu Eiropas pilsētu parkus un dārzus. Kaķene gadā iznīcina vidēji 100 putnu (galvenokārt jaunos, tiko izvestos) un vismaz desmit ligzdu.

Klaiņojoši kaķi iznīcina arī pīļu ligzdas pie pilsētu dīķiem un upītēm. Visai viegli kaķi tiek galā ar pīlēnu, kas kopā ar māti izkāpis no Māras dīķa. Ja Engures ezerā pīļu māte peld desmit pīlēnu priekšā, tad Māras dīķī izdzīvo viens vai divi. Vai Jūs atcerieties, cik daudz Rīgā vai Latvijā mazpilsētās kādreiz bija zvirbuļu un baložu? Tagad tā nav – toties mums ir tūkstošiem klaiņojošu kaķu. Par pilsētas putniem ir kļuvusi pelēkā vārna un sudrabkaija – tiem kaķis skādēt nevar.

Ja kāds vēlas klaiņojošu kaķi glābt, tad lūdzu – ņemiet viņu mājās, barojiet, atdodiet saviem draugiem, bet neļaujiet kļūt par klaiņojošu slepkavu!

Nu nekādi nevaru saprast cilvēkus, kas vēlas kļūt par putnu slepkavām. Vai šis pats mednieks nekad nav pamēģinājis aizvest savu mazdēlu līdz Mārupītei vai pilsētas kanālam un pabarot runātīgo pīļu baru? Vai tiešām savus mazvērtības kompleksus un slepkavnieciskos instinktus ir jārealizē šaudoties gar ezeriem un zivju dīķiem? Varbūt metiet pie malas politiku, un piesakieties strādāt par miesniekiem vai kautuvju operatoriem, lai savu dzīvības atņemšanas instinktu realizētu?

Pēteris Apinis, Latvijas Ārstu biedrības prezidents